

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.411.001.02.2020

Pan
Dariusz Urbański
Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina
Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina,
Plac Powstańców Wielkopolskich 9
62-095 Murowana Goślina

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/20/001 - Realizacja przez gminy województwa wielkopolskiego zadań w zakresie zapewniania dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Plac Powstańców Wielkopolskich 9 (dalej „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Urbański, Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina ¹ (dalej „Burmistrz”).
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plany znoszenia barier w dostępie do przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. 2. Działania na rzecz zapewnienia dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020 ^{2,3} .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Krzysztof Płoszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/154/2020 z 8 grudnia 2020 r. (akta kontroli str. 1-2, 3-4)

¹ Wybrany na to stanowisko 30 listopada 2014 r. i następnie 21 października 2018 r.

² Dalej także „kontrolowany okres” albo „badany okres”.

³ Do realizacji celu kontroli wykorzystano także dane statystyczne i dokumenty strategiczne z lat wcześniejszych.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Podejmowane przez Miasto i Gminę Murowana Goślina działania zmierzające do poprawy dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, nie zapewniły tym osobom dostępu do niej na zasadzie równości z innymi osobami. Burmistrz, dopiero we wrześniu 2020 r., powołał koordynatora i zespół do spraw dostępności oraz przyjął „Plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w latach 2020-2021”.

Burmistrz nie przeprowadził rozeznania realnych problemów w zakresie dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami w środowisku seniorów i osób z niepełnosprawnościami, ograniczając się do stosowania obowiązującego prawa przy projektowaniu nowych zadań inwestycyjnych. Nie dokonano również kompleksowej inwentaryzacji istniejących barier w przestrzeni publicznej Miasta, a podejmowane projekty i działania nie były konsultowane ze specjalistami w zakresie projektowania uniwersalnego. W przeprowadzonym przez podmiot zewnętrzny w IV kwartale 2020 r. audycie dostępności architektonicznej budynków Urzędu stwierdzono szereg istotnych barier i brak zastosowania części rozwiązań wspomagających osoby o ograniczonej percepcji, przez co budynki te były dla takich osób niedostępne lub trudno dostępne.

Przeprowadzone w toku kontroli NIK oględziny trzech, oddanych do użytkowania w okresie objętym kontrolą obiektów, ujawniły istnienie utrudnień w ich użytkowaniu, stanowiących bariery dla osób ze szczególnymi potrzebami. W efekcie, nie zapewniono takim osobom dostępu do przestrzeni publicznej na równi z innymi osobami.

OBSZAR

1. Plany znoszenia barier w dostępie do przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Opis stanu faktycznego

1.1. W nadanym Zarządzeniem Burmistrza Regulaminie Organizacyjnym dla Urzędu⁶ ustalono, że do rozwiązywania problemów związanych z funkcjonowaniem gminy oraz realizacji zadań o szczególnym znaczeniu Burmistrz może powoływać, w drodze zarządzenia, doraźne bądź stałe komisje, zespoły eksperckie, doradcze, zadaniowe, projektowe, ustalając ich skład osobowy, przedmiot oraz zasady działania, obsługi i finansowania. Pracę tych komisji/zespołów organizują i za jej wyniki odpowiadają przewodniczący, a pracownicy wyznaczeni do pracy w nich, w zakresie powierzonym komisji/zespołowi, podlegają przewodniczącemu, bądź komisji.

(akta kontroli str. 5-77)

Procentowy udział liczby mieszkańców gminy Murowana Goślina w wieku powyżej 60 lat w porównaniu do liczby mieszkańców od roku 2016 wykazywał tendencję wzrostową (np. w latach 2018-2020 wzrósł z 18,1% do 20,3%)⁷.

Na postawie art. 5c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁸, Rada Gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych środowisk może utworzyć gminną radę seniorów. W Murowanej Goślinie nie powołano gminnej rady

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Burmistrza Nr 406/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r.

⁷ Liczba mieszkańców gminy Murowana Goślina ogółem wg ewidencji ludności na koniec roku wyniosła: 16.282 w 2016 r., 16.316 w 2017 r., 16.342 w 2018 r., 16.354 w 2019 r. i 16.461 w 2020 r., a liczba mieszkańców powyżej 60 roku życia wyniosła (w nawiasach podano odsetek ludności ogółem): 2.876 (17,7%), w 2016 r., 3.063 (18,8%) w 2017 r., 2.960 (18,1%) w 2018 r., 3.138 (19,2%) w 2019 r. i 3.346 (20,3%) w 2020 r.

⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 713, ze zm.

seniorów. Przewodniczący Rady Miejskiej wyjaśnił, że powodem niepowołania takiej rady był brak zainteresowania udziałem ze strony środowisk senioralnych, ale biorąc pod uwagę dynamikę wzrostu, rada gminy podejmie inicjatywę utworzenia gminnej rady lub w innej formie zaprosi seniorów do współpracy.

Burmistrz nie powołał pełnomocnika do spraw osób starszych i niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 37-77, 78-80)

W „Gminnym Programie Wspierania Seniorów na lata 2015-2020”⁹ oraz w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020”¹⁰ wskazano na obszary życia społecznego oraz wyznaczono kierunki działań i ingerencji mających w szerokim znaczeniu wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców¹¹. W zakresie ograniczeń dotyczących niepełnosprawności opisano problemy spotykane w życiu codziennym, w rodzinie, w pracy, w urzędach, na ulicy, przybierające postać barier m.in. architektonicznych. Ponadto wskazano, że od stopnia niepełnosprawności zależą szanse osoby na osiągnięcie wykształcenia, uzyskanie zatrudnienia, zapewnienie materialnych warunków życia, dostępu do infrastruktury medycznej i rehabilitacyjnej, do systemu edukacji i kultury. W dokumentach tych zadeklarowano, że szczególnie w sprawach społecznych prowadzona będzie współpraca z Goślińskim Stowarzyszeniem Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych, którego celem działalności jest niesienie pomocy osobom z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową, sprzężoną oraz ich rodzinom lub opiekunom. Stowarzyszenie to realizowało działalność: rehabilitacyjną, terapeutyczną, leczniczą, edukacyjną, kulturalną, integracyjną i rekreacyjną dla osób niepełnosprawnych, a także zapewniało pomoc prawną, materialną, lekarską oraz udzielało informacji w zakresie problematyki środowiska osób niepełnosprawnych w dziedzinie rehabilitacji psychofizycznej i adaptacji społecznej. Nie odnoszono się do kwestii dostępności przestrzeni publicznej, w kontekście znoszenia barier.

(akta kontroli str. 82-164)

Uchwałą z dnia 20 października 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Murowana Goślina z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”¹² stworzono warunki na uzupełnienie działań gminy w zakresie nieobejmowanym przez struktury samorządowe, określając warunki do zwiększenia aktywności społecznej jej mieszkańców; przedmiotem współpracy Gminy Murowana Goślina z organizacjami pozarządowymi jest realizacja m.in. pomocy społecznej, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym. Program współpracy nie odnosił się do kwestii dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.

(akta kontroli str. 165-174)

1.2. W latach 2018-2020 do Urzędu nie wpłynęły skargi, zgłoszenia ani wnioski dotyczące barier występujących w przestrzeni publicznej.

Ze strony organizacji osób ze szczególnymi potrzebami, tj. Goślińskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych, Polskiego Związku Emerytów,

⁹ Uchwała Nr V/35/2015 z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie „Gminnego Programu Wspierania Seniorów na lata 2015-2020”.

¹⁰ Uchwała Nr XIV/145/2015 z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020”

¹¹ Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowano w związku z art. 16 i 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876, ze zm.). Dotyczyła głównie diagnozy sytuacji społecznej; prognozy zmian, określeniu celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych i wskaźników realizacji działań.

¹² Uchwała Nr XXV/258/2020 z dnia 20 października 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Murowana Goślina z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”.

Rencistów i Inwalidów w Murowanej Goślinie, Klubu Seniora „Zacisze”¹³ wpływały wnioski o dofinansowanie działań integracyjnych, szkolenia terapeutów itp. Wnioski tych podmiotów nie dotyczyły dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.

(akta kontroli str. 209-215, 251-255)

1.3. Zarządzeniem z dnia 23 września 2020 r. Burmistrz powołał koordynatora¹⁴ oraz zespół ds. dostępności w celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami¹⁵. Do jego zadań należało w szczególności:

- wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina;
- przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 6 ustawy o zapewnianiu dostępności;
- monitorowanie działalności podejmowanej przez Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Powołany zarządzeniem zespół ds. dostępności składał się z siedmiu pracowników Urzędu, referatów: organizacyjnego, oświaty, kultury, sportu oraz zdrowia i spraw społecznych, budowlano-inwestycyjnego i zarządzania drogami, spraw obywatelskich (dwóch pracowników), Biura Komunikacji Społecznej oraz zastępcy Burmistrza.

W opracowanym przez Burmistrza „Planie działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w latach 2020-2021”¹⁶ wskazano 17 obszarów działań do podjęcia, określając dla każdego obszaru zadania, osobę odpowiedzialną za ich wykonanie oraz termin realizacji. Do 15 stycznia 2021 r. w ramach realizacji planu m.in.:

- przygotowano deklarację dostępności budynków Urzędu i zamieszczono ją na stronie internetowej Urzędu¹⁷,
- wystosowano pisma do podmiotów podległych (szkoły podstawowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Kultury, itp.) o konieczności powołania koordynatora, przygotowania planów działania i przesłania raportu o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na adres mailowy Urzędu,
- zlecono wykonanie audytu dostępności architektonicznej Urzędu Miasta i Gminy – budynków A (Ratusz) i B Urzędu na potrzeby realizacji wymogów ustawy o zapewnianiu dostępności¹⁸,
- zapewniono dostępność informacyjno-komunikacyjną na stronie internetowej Urzędu¹⁹ - informacje o zakresie jego działalności, w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz w tekście łatwym do czytania²⁰,

¹³ Klubu Seniora „Zacisze” został powołany w dniu 14 września 2013 r. zarządzeniem nr 6/2013 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Murowanej Goślinie w celu integracji i aktywizacji środowiska seniorów.

¹⁴ Zarządzenie Nr 419/2020 Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina z dnia 23 września 2020 r. w sprawie wyznaczenia koordynatora oraz zespołu ds. dostępności o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

¹⁵ Zgodnie z art. 14 i art. 59 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), dalej: ustawa o zapewnianiu dostępności.

¹⁶ Nazywany dalej „planem działania”.

¹⁷ <https://www.murowana-goslina.pl/247,transkrypcja-filmu-o-urzedzie-miasta-i-gminy-murowana-goslina>

¹⁸ Raport na zlecenie Urzędu został opracowany przez Fundację Inicjatyw Społecznych „Mili Ludzie” z Poznania w dniu 21 grudnia 2020 r.

¹⁹ http://bip.murowana-goslina.pl/cms/15613/koordynator_ds_dostepnosci

²⁰ <https://www.murowana-goslina.pl/246,dostepnosc>

- zapewniono obsługę klientów z wykorzystaniem poczty elektronicznej, SMS, MMS, obsługę klientów przy pomocy tłumacza polskiego języka migowego na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami oraz komunikację z urzędem w formie określonej we wniosku²¹.

W planie działań ustalono m.in. terminy wykonania następujących zadań:

- wdrożenie rozwiązań architektonicznych w Urzędzie i w jednostkach podległych w celu zapewnienia minimalnych wymagań (dostępności alternatywnej) do dnia 15 marca 2021 r.,
- przygotowanie raportu o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Urzędzie do dnia 15 marca 2021 r.,
- uzyskanie informacji o dostępności (spełnieniu minimalnych wymagań oraz dostępności alternatywnej) od podmiotów podległych do dnia 15 marca 2021 r.,
- przygotowanie zbiorczego raportu o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w gminie do dnia 30 marca 2021 r.,
- zapewnienie szkoleń z zakresu zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz szkoleń z zakresu języka migowego dla pracowników Urzędu do dnia 30 czerwca 2021 r.

Ponadto określono termin realizacji i osoby odpowiedzialne za inne obszary działań, np. monitorowanie działalności w podmiotach podległych w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz monitorowanie zapewnienia przez Urząd dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zgodnie z przepisem art. 14 ust. 5 ustawy o zapewnianiu dostępności, dane kontaktowe koordynatora do spraw dostępności oraz treść planu działania zamieszczono na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu.

(akta kontroli str. 175-176, 177-179, 201-204, 205-208, 256-267)

Na spotkaniach zespołu ds. dostępności omawiano m.in. kwestię przeprowadzenia audytu dostępności, zabezpieczenia środków finansowych w budżecie miasta i gminy, powołania koordynatorów w jednostkach podległych, szkolenia tematycznego pracowników Urzędu, omawiano realizację planu działań.

(akta kontroli str. 265-267)

Burmistrz wyjaśnił, że z chwilą powołania koordynatora dostępności i zespołu ds. dostępności Urząd rozpoczął pracę na rzecz zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej, polegającą na podjęciu działań na rzecz poprawy dostępności architektonicznej budynków Urzędu, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej strony internetowej Gminy Murowana Goślina i Biuletynu Informacji Publicznej, natomiast w latach następnych sukcesywnie prowadzone będą kolejne prace na rzecz zwiększania dostępności przestrzeni publicznej. Ponadto Burmistrz zadeklarował, że wówczas zaprosi do udziału mieszkańców w konsultacjach społecznych adekwatnie do potrzeb. W chwili obecnej wszelkie uwagi i sugestie mogą być zgłaszane elektronicznie przez mieszkańców na adres: dostepnosc@murowana-goslina.pl. W miarę postępu prac zostanie również upowszechniona informacja o możliwości uczestniczenia przez mieszkańców w działaniach na rzecz zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej.

(akta kontroli str. 180-193)

1.4. W 2020 r. pięciu pracowników Urzędu wzięło udział w szkoleniu „Obowiązki koordynatora dostępności w nawiązaniu do ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”²² (przeprowadzone przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu).

²¹ j.w.

²² Szkolenie zorganizowane przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu.

Zgodnie z planem działania, na 2021 r. zaplanowane były szkolenia z zakresu obsługi i kontaktów z osobami ze szczególnymi potrzebami dla kierowników i pracowników odpowiedzialnych za bezpośrednią obsługę interesantów, w tym z zakresu języka migowego dla wytypowanych stanowisk (m.in. Straż Miejska, pracownicy kancelarii).

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że ze względu na nikłą dotychczas ofertę szkoleń z zakresu dostępności oraz uniwersalnego projektowania, pracownicy Urzędu oprócz udziału w szkoleniach, korzystają z literatury fachowej oraz dostępnych w internecie poradników, a także portali dedykowanych, np. niepełnosprawni.gov.pl.

(akta kontroli str. 180-193, 201-204, 268, 364-366)

Zgodnie z przepisem art. 6 pkt 3 ustawy o zapewnianiu dostępności, minimalne wymagania w ramach zapewnienia dostępności informacyjno-komunikacyjnej obejmują: obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się²³, lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje; instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia; zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności - w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania; zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku. Zgodnie z deklaracją dostępności Urzędu: „Osoby, które potrzebują tłumacza języka migowego proszone są o wysłanie pod adres e-mail: gmina@murowana-goslina.pl wiadomości z tematem wizyty i krótkim opisem sprawy. Spotkanie zostanie umówione na określony termin.” W przypadku gdyby osoba uprawniona do skorzystania z pomocy tłumacza języka migowego pojawiła się bez wcześniejszego umówienia, w Urzędzie pracuje dwóch pracowników, którzy odbyli podstawowe kursy języka migowego (podinspektor ds. administracyjnych, płac i BHP, oraz komendant Straży Miejskiej). Burmistrz wyjaśnił, że pracownicy ci na co dzień nie mają styczności z osobami porozumiewającymi się w języku migowym, ich znajomość tego języka wymaga odświeżenia. Planowane jest ugruntowanie i odświeżenie ich wiedzy z tematu komunikacji w języku migowym poprzez odbycie stosownego kursu.

(akta kontroli str. 367-370)

1.5. Urząd nie opracował standardów dostępności dla różnych rodzajów przestrzeni publicznej, takich jak np. ciągi piesze i ich wyposażenie, drogi pieszo-rowerowe, przejścia dla pieszych, przystanki komunikacji miejskiej, miejsca postojowe, tereny rekreacyjne. Burmistrz wyjaśnił, że zadania realizowane były zgodnie z obowiązującym prawem, a przy realizacji zadań inwestycyjnych korzystano z wiedzy podmiotu profesjonalnie zajmującego się projektowaniem oddzielnie dla każdej z realizowanych inwestycji i nie konsultowano rozwiązań z przedstawicielem środowisk osób ze szczególnymi potrzebami.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego²⁴, sporządzane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

---

²³ t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1824.

²⁴ Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wraz z częścią tekstową i graficzną opracowań, dostępny jest na stronie www.murowanagoslina.e-mapa.net/ (górnemu menu „wykaz mpzp”). Od 2018 r. uchwałami Rady Miejskiej W Murowanej Goślinie przyjęto 22 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Murowanej Goślinie.

Murowana Goślina²⁵, obejmujące zasięgiem tereny przeznaczone na cele publiczne, zawierały zapisy uwzględniające potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami, poprzez:

- wskazanie konieczności zapewnienia stanowisk postojowych dla osób zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi,
- dopuszczenie przekroczenia wyznaczonych linii zabudowy przez elementy budynków, takie jak: schody zewnętrzne, pochylnie i dźwigi zewnętrzne.

(akta kontroli str. 180-193, 234, 269-272)

1.6. Urząd nie przeprowadził całościowej inwentaryzacji przestrzeni publicznej pod kątem występujących w niej barier, w której uczestniczyliby przedstawiciele osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych i niepełnosprawnych. Natomiast w dniu 21 grudnia 2020 r. sporządzony został przez specjalistów w zakresie dostępności budynków, audyt budynków Urzędu.

„Raport z audytu dostępności architektonicznej Urzędu Miasta i Gminy Murowana Goślina – budynek A i B” oceniał przestrzenie ogólnodostępne w budynkach wraz z terenami położonymi w pobliżu obiektów pod kątem osób ze szczególnymi potrzebami, tj. osób: (1) poruszających się na wózkach, (2) osób z innymi ograniczeniami w poruszaniu się – chorobami kończyn, (3) z dziećmi, (3) osób z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, (4) osób starszych, (5) kobiet w ciąży, (6) osób słabo widzących i niewidomych, (7) osób słabo słyszących i głuchych, (8) osób z upośledzeniem w zakresie komunikacji tzn. osób mających problem z komunikowaniem się lub rozumieniem języka pisanego lub mówionego, w tym osób z zagranicy, które nie znają języka polskiego, (9) osób cierpiących na trudności w komunikacji, (10) osób z zaburzeniem funkcji czuciowych, dysfunkcją psychiczną lub intelektualną. W opracowaniu (oznaczając symbolem grupę osób, dla której dana modyfikacja może mieć znaczenie) dokonano w poszczególnych kategoriach szczegółowych ocen i określono, czy są spełnione wymogi dostępności oraz przedstawiono:

- zalecenia podstawowe niezbędne do wprowadzenia celem poprawy dostępności obiektu i jego otoczenia,
- zalecenia dodatkowe decydujące o znacznym zwiększeniu dostępności obiektu i jego otoczenia,
- zalecenia dodatkowe rekomendowane decydujące o wprowadzeniu racjonalnych usprawnień w obiekcie i jego otoczeniu.

W omawianym dokumencie do zaleceń podstawowych niezbędnych do wprowadzenia celem poprawy dostępności obiektu i jego otoczenia zaliczono bariery występujące przy dojściu (otoczenia) do budynków Urzędu, wejście do Urzędu oraz dostępność przestrzeni w jego budynkach.

(akta kontroli str. 8-35, 39-44, 436-439, 375-429)

Burmistrz wyjaśnił, że w następnych latach sukcesywnie, w miarę posiadanych środków na ten cel planowania jest inwentaryzacja kolejnych obiektów w zakresie występowania w przestrzeni publicznej barier ograniczających dostępność dla osób z różnymi niepełnosprawnościami (ruchu, wzroku, słuchu) przez podmioty specjalizujące się w projektowaniu uniwersalnym. Wówczas zostaną zaproszeni do udziału w tych pracach środowiska osób starszych i niepełnosprawnych. Dodatkowo Burmistrz zapewnił, że na podstawie wniosków z przeprowadzonego audytu dostępności dla osób z różnymi niepełnosprawnościami dla budynków Urzędu zostanie zaktualizowany plan działań i zostanie opracowany plan na następne lata

²⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Murowana Goślina dostępne jest w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Murowana Goślina, zakładka Akty prawne – Strategie, Programy, Plany.

(lub kompleksowa strategia) i w miarę posiadanych środków podjęte zostaną działania w kierunku znoszenia barier w przestrzeni publicznej.

(akta kontroli str. 367-370, 371-374)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie zapewniono dostępności architektonicznej budynków Urzędu. Mimo dyspozycji wynikającej z art. 6 pkt 1 ustawy o zapewnianiu dostępności - w budynku Urzędu przy ul. Poznańskiej 18 (budynek B) istniały bariery architektoniczne uniemożliwiające dostęp dla osób z niepełnosprawnością ruchową (schody prowadzące do wejścia do budynku).

(akta kontroli str. 375-429)

2. Wbrew przepisowi art. 6 pkt 3 ustawy o zapewnianiu dostępności, Burmistrz nie zapewnił dostępności informacyjno - komunikacyjnej - ponieważ brak było przed budynkami Urzędu oznakowania o alternatywnym dostępie do tych budynków dla osób z niepełnosprawnością. Informacja o alternatywnym dostępie do budynku A (Ratusza) znajduje się w deklaracji dostępności na stronie internetowej Urzędu (wraz z filmem wykonanym w języku migowym), ale brakuje jej przy wejściu do Urzędu.

Burmistrz wyjaśnił, że po analizie dokonanej na spotkaniach zespołu ds. dostępności zostaną podjęte decyzje w tej sprawie i na głównym wejściu do budynku A planowane jest umieszczenie tabliczki z informacją o lokalizacji alternatywnego wejścia dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami, w formie piktogramu przedstawiającego osobę poruszającą się na wózku oraz strzałki kierunkowej uzupełnionej informacją tekstową wskazującą lokalizację wejścia dostępnego dla osób z niepełnosprawnością. Jeśli chodzi o budynek B, Urząd skłania się ku zamieszczeniu w deklaracji dostępności informacji o zapewnieniu dostępu alternatywnego do budynku w następujący sposób: „osoba z niepełnosprawnością ruchową poruszająca się na wózku inwalidzkim chcąc skorzystać z usług Urzędu proszona jest o skorzystanie z dzwonka znajdującego się przy głównym wejściu do budynku, po prawej stronie schodów (na poziomie parkingu). Naciśnięcie dzwonka spowoduje przywołanie dyżurnego pracownika, który podejdzie do oczekującej osoby i zaprosi ją do sąsiedniego budynku (budynek Biblioteki, w odległości ok 40 m), posiadającego bezkolizyjny dostęp. Jednocześnie dyżurny pracownik ustali jaki jest cel przybycia osoby i którego pracownika należy zaprosić w celu załatwienia sprawy.”. Obecnie, jak zapewnił Burmistrz, mimo braku tej informacji w deklaracji dostępności, w przypadku pojawienia się osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim chcącej skorzystać z usług Urzędu w budynku B, pracownicy Urzędu korzystają z pomieszczenia w budynku Biblioteki, natomiast kwestie lepszego dojścia do budynków będą uwzględniane w trakcie przyszłych remontów. NIK wskazuje, że obecna sytuacja nie świadczy o zapewnieniu dostępności, o której mowa w art. 6 pkt 1 i pkt 3 ustawy o zapewnianiu dostępności, ani o zapewnieniu dostępu alternatywnego na podstawie art. 7 ust. 1 i 2 wymienionej ustawy.

(akta kontroli str. 376-372, 371-374, 375-429)

3. Nie zrealizowano w przyjętym przez Burmistrza planie działań (punkt 5) zadania dotyczącego podjęcia współpracy z podmiotami zajmującymi się wspieraniem osób ze szczególnymi potrzebami (organizacje, stowarzyszenia skupiające środowiska osób ze szczególnymi potrzebami), co miało polegać na zidentyfikowaniu podmiotów działających na terenie gminy, wystosowaniu do podmiotów pism dotyczących najczęściej pojawiających się problemów wśród osób ze szczególnymi

potrzebami (minimalne wymagania) na terenie gminy i analizą minimalnych wymagań w deklarowanym terminie do dnia 30 listopada 2020 r. Burmistrz wyjaśnił, że zadanie to zostało tylko częściowo zrealizowane, ponieważ zidentyfikowano podmioty wspierające osoby ze szczególnymi potrzebami działające na terenie gminy²⁶, natomiast z uwagi na warunki epidemiczne utrudniony był bezpośredni kontakt z przedstawicielami powyżej wyszczególnionych podmiotów. Zachodzi konieczność weryfikacji terminu ustalonego w Planie działań zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w latach 2020 – 2021”. Nowy, bardziej realny termin wykonania tego zadania zostanie ustalony na najbliższym spotkaniu koordynacyjnym Zespołu ds. dostępności, które odbędzie się 27 stycznia 2021 r.

NIK wskazuje, że np. zasięganie opinii organizacji i przedstawicieli osób ze szczególnymi potrzebami może być realizowane także przy użyciu środków komunikacji na odległość.

(akta kontroli str. 201-204, 369-372)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia opracowanie harmonogramu działań na rzecz poprawy dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, zlecenie audytu dostępności budynków urzędu oraz udział pracowników w szkoleniach tematycznych dotyczących dostępności przestrzeni publicznej. Rzetelnej realizacji zamierzeń w zakresie poprawy dostępności przestrzeni publicznej nie służyło natomiast nieprzeprowadzenie kompleksowej inwentaryzacji przestrzeni publicznej pod kątem istnienia barier architektonicznych oraz niezasięganie opinii środowisk osób ze szczególnymi potrzebami. Budynki Urzędu nie spełniały wymogów ustawy o zapewnianiu dostępności, jednak na podkreślenie zasługuje podjęcie przez Urząd działań przygotowawczych mających na celu doprowadzenie do poprawy tej sytuacji w 2021 r.

OBSZAR

2. Działania na rzecz zapewnienia dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami.

2.1. Przepisy ustawy o zapewnianiu dostępności określają, że podmiot publiczny zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień, a w ramach zapewniania dostępności podejmuje także działania mające na celu uwzględnianie ich potrzeb w planowanej i prowadzonej przez ten podmiot działalności i usuwanie barier, a także zapobieganie ich powstawaniu²⁷.

W kontrolowanym okresie Urząd podjął modernizację, przebudowę, rewitalizację 10 miejsc i obiektów publicznych na łączną kwotę 8 670 618,09 zł, w tym zakończonych po 20 września 2019 r. - 7 zadań na kwotę 3 212 203,86 zł.

(akta kontroli str. 8-35, 39-44, 436-439)

Procedurę wyboru wykonawcy dla powyższych zadań Urząd realizował stosując przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁸ oraz wprowadzonego przez Burmistrza zarządzeniem²⁹ „Regulaminu udzielania

²⁶ m.in. Klub Seniora „Zacisze”, Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów; Klub Seniora przy Spółdzielni Mieszkaniowej Zielone Wzgórze w Murowanej Goślinie; Stowarzyszenie Parafialny Klub Seniora; Koło Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Murowanej Goślinie, Goślińskie Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych, Goślińskie Stowarzyszenie Seniorów.

²⁷ Przepis art. 6 pkt 1 i 3 zawiera wskazanie minimalnych wymagań służących zapewnieniu dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej.

²⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 1843.

²⁹ Zarządzenie nr 417/2016 Burmistrza z dnia 27 października 2016 r.

zamówień publicznych o wartości poniżej 30 tys. euro w Urzędzie Miasta i Gminy Murowana Goślina". Procedurę wyboru wykonawcy rozpoczyna się poprzez: (1) zamieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego lub (2) przekazanie zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, z zastrzeżeniem, że w przypadku braku możliwości przesłania zapytania ofertowego do wymaganej liczby wykonawców, dopuszcza się przesłanie zapytania ofertowego do mniejszej liczby wykonawców z jednoczesnym zamieszczeniem zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego, lub zebranie co najmniej trzech ofert publikowanych na stronach internetowych, zawierających cenę proponowaną przez potencjalnych wykonawców. W zależności od sposobu dokonania wyboru wykonawcy, informację o udzieleniu zamówienia zamieszcza się na stronie internetowej zamawiającego niezwłocznie po zawarciu umowy lub przekazuje się niezwłocznie po zawarciu umowy wykonawcom, którzy odpowiedzieli na zapytanie ofertowe.

(akta kontroli str. 235-243, 270-286, 287)

2.2. Oględziny wybranych trzech obiektów oddanych do użytkowania w okresie objętym kontrolą, mające zweryfikować zapewnienie ich dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wykazały, że:

- w pomieszczeniach świetlicy w Uchorowie oddanej do użytkowania w 2020 r.³⁰ wykonano roboty modernizacyjne. Wejście do budynku (podjazd) zostało dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych, przebudowano stopnie przy wejściu na podjazd dla wózków, zainstalowano toaletę dla osób z niepełnosprawnością ruchową, dostosowano pomieszczenia świetlicowe dla osób z niepełnosprawnością ruchową poprzez poszerzenie przejść pomiędzy nimi. Obiekt jest wpisany do rejestru ochrony zabytków i wszystkie prace były wykonywane pod opieką powiatowego konserwatora zabytków. W trakcie oględzin stwierdzono brak uchwyty w łazience dla niepełnosprawnych, oraz - w pomieszczeniu świetlicowym uskok (schodek), który stanowi utrudnienie dla osób z niepełnosprawnością ruchową i dla osób starszych;
- ścieżka pieszo-rowerowa przy ul. Raduszyńskiej w Murowanej Goślinie (oddanej do użytkowania w 2020 r.³¹) o długości 1,2 km miała nawierzchnię wykonaną z kostki brukowej bezfazowej (brak odstępu pomiędzy kostkami tłumienia drgania i redukuje hałas), znajdowały się na niej 3 miejsca odpoczynkowe przystosowane dla osób niepełnosprawnych oraz mapy tyflograficzne³² z legendą Braille'a. Przy przejściach dla pieszych były obniżone krawężniki oraz płyty ryflowane sygnalizujące zbliżanie się do krawędzi. Na skrzyżowaniach z jezdnią ścieżka jest rozdzielona na ciąg rowerowy i pieszy (śluzka rowerowa jest koloru czerwonego, a przejście dla pieszych ma fakturę zebry). Miejsce postojowe jest zadane i wyposażone w punkt konserwacji rowerów, miejsca postojowe dla rowerów, stół oraz dwie ławy wykonane z drewna, oraz wsporniki (miejsca na oparcia). W trakcie oględzin stwierdzono, że dostęp do stołu jest utrudniony dla osoby niepełnosprawnej w wózku inwalidzkim z uwagi na blokadę nogi stołu;
- toaleta miejska kontenerowa w Murowanej Goślinie (oddana do użytkowania w 2020 r.³³), w całości przystosowana dla osób niepełnosprawnych. Wejście do niej jest zadane, z sygnalizacją ostrzegania. Dojazd do toalety od strony Placu Powstańców Wielkopolskich jest stromy i posiada tylko jedną poręcz, co

³⁰ przyjęcie środka trwałego w dniu 3 czerwca 2020 r.

³¹ Ścieżka pieszo-rowerowa w ul. Raduszyńskiej - przyjęcie środka trwałego w dniu 18 grudnia 2020 r.

³² Mapa tyflograficzna - mapa czytana za pomocą zmysłu dotyku lub w ograniczonym stopniu (częściowo) wzrokiem, przeznaczona dla osób niewidomych lub słabowidzących.

³³ Toaleta miejska kontenerowa - przyjęcie środka trwałego w dniu 18 grudnia 2020 r..

utrudnia przejazd wózkiem inwalidzkim, a przed wejściem do toalety na skutek ukształtowania terenu spadek przebiegu chodnika utrudnia dojazd osoby niepełnosprawnej do drzwi toalety. Ponadto zamontowana instrukcja obsługi toalety w języku Braille'a jest zawieszona za wysoko (ok. 180 cm) dla osób niskiego wzrostu i niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.

(akta kontroli str. 431-445)

Dokonano analizy dokumentacji projektowej, przetargowej i protokołów odbioru końcowego 7 zadań³⁴, które w okresie kontroli były przez Urząd objęte modernizacją, przebudową, rewitalizacją, oddanych do użytkowania w latach 2019-2020 w zakresie zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. W dokumentacji technicznej oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (opisie przedmiotu zamówienia) uwzględniano wykonanie prac mających na celu poprawienie funkcjonalności dla osób niepełnosprawnych, np. wymagano standardowo toalet spełniających potrzeby tych osób, dostosowanie pomieszczeń dla osób niepełnosprawnych, wykonanie podjazdów, zapewnienie utwardzenia terenu, chroniącego przed deszczem zadaszania, zamontowanie wsporników, montaż stabilnych stołów z ławami w miejscach odpoczynku.

(akta kontroli str. 194-194, 288-315)

Przykładem inwestycji drogowej, w której przewidziano dostosowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami była budowa węzła komunikacyjnego Murowana Goślina³⁵, gdzie zgodnie z dokumentacją projektową na parkingach P+R³⁶ zastosowano rozwiązania dla osób z niepełnosprawnościami, także z niepełnosprawnością wzroku (płyty ryflowane na chodnikach, mapy z legendą w języku Braille'a, wytyczone miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych).

(akta kontroli str. 364-366,430)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Podejmując część działań dla poprawy dostępności przestrzeni publicznej nie dochowano odpowiedniej staranności, co skutkowało tym, że:

- na ścieżce pieszo-rowerowej przy ul. Raduszyńskiej w Murowanej Goślinie, na miejscu postojowym utrudniony jest dostęp do stołu dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim³⁷ (dostęp blokują nogi stołu);
- w świetlicy w Uchorowie brak było uchwytów w łazience dla osób niepełnosprawnych, a w pomieszczeniu świetlicowym³⁸ występował uskok (schodek)³⁹, co stanowiło barierę dla osób niepełnosprawnych ruchowo i starszych - zastosowanie przenośnej pochylni w tym miejscu pozwoliłoby na zmniejszenie tej uciążliwości;

³⁴ Analizą objęto trzy zadania objęte oględzinami oraz trzy wiaty drewniane w miejscowościach: Złotoryjsk, Raduszyn i Łopuchowku oraz przebudowę budynku rekreacyjnego w Wojnowku.

³⁵Parking P+R ul. Szkolna, Kolejowa - przyjęcie środka trwałego w dniu 8 maja 2018 r.

³⁶ Park and Ride

³⁷ Naruszenie przepisu § 165 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz.124).

³⁸ Naruszenie przepisu § 86 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065).

³⁹ Naruszenie przepisu § 55 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

- w Toalecie miejskiej kontenerowej w Murowanej Goślinie dojazd do toalety od strony Placu Powstańców Wielkopolskich był stromy i posiadał tylko jedną poręcz - dla bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych niezbędna jest druga równoległa poręcz, która zapewniałaby bezpieczny dostęp do tej toalety dla osoby niepełnosprawnej⁴⁰. Przed wejściem do toalety był spadek przebiegu chodnika utrudniający dojazd osoby niepełnosprawnej do drzwi toalety – pomocne byłoby poziome oznakowanie bezpiecznego dojścia do toalety, np. w kolorze niebieskim. Instrukcja obsługi toalety w języku Braille'a była zawieszona za wysoko (powyżej 150 cm) dla osób niskiego wzrostu i niepełnosprawnych poruszających się na wózkach - zamontowanie tablicy na niższej wysokości byłoby funkcjonalne dla osób z niepełnosprawnością.

Powyższe stwierdzone bariery architektoniczne i techniczne utrudniające samodzielne poruszanie się osobom ze szczególnymi potrzebami stanowią naruszenie przepisów ustawy o zapewnianiu dostępności jak też przepisów szczegółowych wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴¹. Uczestniczący w oględzinach pracownicy Urzędu zadeklarowali usunięcie stwierdzonych barier, które są utrudnieniem dla osób ze szczególnymi potrzebami, a Burmistrz przedstawił harmonogram ich usunięcia⁴².

(akta kontroli str. 371-374, 430-445)

OCENA CZĄSTKOWA

Realizowane przez Urząd inwestycje uwzględniały rozwiązania zapewniające osobom ze szczególnymi potrzebami dostęp do obiektów i usług świadczonych w przestrzeni publicznej na równi z osobami pełnosprawnymi. W zrealizowanych inwestycjach zastosowano rozwiązania dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Jednak podczas oględzin trzech obiektów oddanych do użytkowania w okresie objętym kontrolą stwierdzono bariery dla takich osób, utrudniające im użytkowanie tych obiektów. Skutkowało to niezapewnieniem takim osobom dostępu do przestrzeni publicznej na równi z innymi osobami.

III. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań w celu:

- 1) poprawy dostępności architektonicznej i informacyjno- komunikacyjnej budynków Urzędu dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- 2) terminowej realizacji planu działań na rzecz poprawy dostępności przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnym potrzebami, w tym podjęcia współpracy z podmiotami zajmującymi się wspieraniem osób z niepełnosprawnościami,
- 3) usunięcia stwierdzonych w trakcie oględzin barier stanowiących utrudnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami.

⁴⁰ Naruszenie przepisu § 133 ust. 5 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2000 r. poz. 735) oraz § 71 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

⁴¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 1333.

⁴² Według przedstawionego harmonogramu zaplanowano: (1) zakup i montaż w celu uzupełnienia blatu stołu do dnia 30 kwietnia 2021 r., (3) zakup przenośnej pochylni do dnia 30 kwietnia 2021 r., (4) zakup i montaż drugiej poręczy do dnia 30 czerwca 2021 r., (5) dokonanie stosownego oznakowania na chodniku do dnia 30 kwietnia 2021 r., (6) zamontowanej tablicy na drzwiach toalety do dnia 30 kwietnia 2021 r., natomiast zamontowanie uchwytów w toalecie dla osób z niepełnosprawnościami w świetlicy - w styczniu 2021 r.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 29 stycznia 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Krzysztof Płoszewski
główny specjalista kontroli
państwowej

Dyrektor
z up. Tomasz Nowiński
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis